

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmívelődési, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
 Egész évre . . . . . 6 frt
 Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
 Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr
 Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
K. WERESS SÁNDOR.
 Szerkesztői szállás és kiadóhivatal, Hiduteza 32.

H I R D E T É S I D I J.
 Arszabály szerint.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

A mezői gazdálkodásnál szereplő tőkéről.
 (Folytatás.)

1. Szántóföldnek a telek azon részét nevezzük, mely rendszeren és állandóan eke általi művelésben részesül. A szántóföldek képezik a gazdaságok főalkatrészét és a jövedelem legfőbb és legállandóbb forrását, de a legnagyobb befektetéseket, a legtöbb munkát és utánlátást is igénylik. Hogy a telek mely részét alakítsuk okszerűen kezelhető szántófölddé, arra nézve utmutatást ad a talaj minősége, fekvése, felszíni alakulása, továbbá a központtéli távolság. Általában csak oly területeket ajánlatos szántófölddé alakítani, mely a reáfordított termelési költségeket, s egyéb kiadásokat rendes körülmények között is tiszta haszonnal képes megtéríteni.

2. Rétnek azon területet nevezzük, melyen minden megmunkálás nélkül, vagy igen csekély megmunkálás után rendszeren, s állandóan oly növényzet terem, mely évenként egyszer, vagy többször is lekasálva s többnyire megszáritva, mint széna az állatok takarmányozására használtatik. A réttel tehát egyjelentőségű a sok helyen használt kaszáló, szénafü stb. kifejezés. A jó rétek szolgáltatják a legolcsóbb takarmányt, miért ezek, a gazdaságnak igen értékes részét képezik, míg a rossz ré-

tek csak terhei a gazdaságnak, s az ilyeneket más módoni használatra átalakítani ajánlatos. Jó rétek vannak vizek, s erdők közelében és völgyekben; a meredek, száraz, vizenyős és sovány földek rétnek nem alkalmasok.

3. Legelők alatt azon fütermő helyeket értjük, melyeknek természet nem kaszálattjuk, hanem az állatok által meglegeltetjük. Legelőül rendszeren a telek azon része szolgál, mely fekvése, talajminőségü és egyéb külbefolyások miatt más jövedelmezőbb művelési célra biztosan nem használható.

4. Kertnek a telek azon részét nevezzük, mely rendszeren csak értékebb növényi anyagok termelésére használtatik és a biztosabb használat céljából különféle módon el van kerítve. Kert többféle van; vannak konyha- vagy zöldséges kertek, kereskedelmi kertek stb. A kerti termelésnél igen sok munka, trágya és költség használtatik fel, de ezek aztán (a díszkertek kivételével) a legnagyobb tiszta hasznót is szolgáltatják, minek folytán egyes családok megélhetése némelykor igen kis területen lehetővé válik.

5. Erdőnek neveztetik az olyan terület, mely mezőgazdasági célokra különféle okok miatt alkalmatlan lévén, állandóan fanövényekkel van benöve. A beerdősítés által a telek, máskülön-

ben használhatlan részeit igen jól lehet értékesíteni, mert ebből a többféle célra szükséges faanyagon kívül még különféle mellékes haszon is hármlik a gazdaságra. Továbbá az erdők igen jótékony befolyást gyakorolnak az éghajlatra, források és patakok vizének fentartására, az emberek és állatok egészségi állapotára, mely előnyöknél fogva okszerű gazdák az erdőt gondosan ápolják és kiméletesen használják.

6. A folyóvizek, tavak, nádasok, s a különféle anyagok miatt nyitott kisebb bányák nem tartoznak ugyan a rendes művelési ágak közé, de mivel nagyobb gazdaságokban rendszeren, s kisebb gazdaságok területén is igen sokszor előfordulnak, szükséges azokat figyelembe venni, mert élelmes gazda igen előnyösen kihasználhatja. Nevezetesen, a víznek kellő mennyiségben való jelenléte minden gazdaságnál lényeges kellék. A folyóvizek és tavak a halászaton kívül még azon előnyt is nyújtják, hogy folyási sebességük és nyomóerejük által különféle gépek és malmok hajtására, usztatásra és öntözésre is használhatók, de némelykor áradásaik által nagy pusztítást is tesznek, mi ellen azonban gátak és töltések által lehet védekezni. A nádasokat, kavics, homok agyag, kő, stb. bányákat is különféle módon lehet hasznosítani. P.

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA

HERVADT RÓZSA.*)
 A lányka ablakában —
 Nyilott a rózsató;
 Virági közt bizonynyal
 A legszebb rózsza ő.
 —
 Naponta arra jártam,
 Hogy láthassam — talán
 Nyilott-e ujabb rózsza
 A lányka ablakán.
 —
 A rózsató virágozott
 S a kis lány rendszeren
 Mosoly kíséretében —
 Nyujtott egyet nekem
 —
 S egyszer hiába vártam
 Ajándékára én:
 A rózsza elvirágozott
 S ő férjhez ment szegény!

FELSZEZGHY DEZSŐ.

*E költemény a „Hét“ legutóbbi számában is megjelent, onnan vettük át

Asszonyszöktetés 1654-ben.

1654. augusztus 31-én reggel érkezett meg Várfalva felől Sinfalvára az aranyosszéki tisztség, élén Vas István kapitánnyal, lóhá-

ton voltak mindnyájan, mint szoktak utazni azon időben, s he lovagoltak abba a gyönyörű belseőtelekre, mely ma a Dindár Istváné és a mely 1654-ben a Moháchi Máté uramé volt, utolsó sarja Moháchi családnak, mely vele ki is halt.

A mint elhelyezkedetek, főkapitány uram mindjárt utasította Mátefi Márton kikiáltóságot viselő emberét kötelessége teljesítésére, ki is nagy komolysággal, ellépdelt a mai plébánia-épület helyén felállított tókaóhoz, azt addig kalapálta két fakalapáccsal, míg az is mind odagyülekezett, a ki már az előtt ott nem állingált, s mikor széttekintve látta, hogy ott áll körülötte Sinfalva aprója, nagyja, a sziklak-tetejére kívánczó hangon elkiáltotta a következő előirt felhívást:

Tudtok-e falutokban nyilvánvaló gyilkost, paráznát, orvot, tolvajt, házégetőt, orvgazdát, hamis hitűt, kire tolvajt kiáltottak volna, ki a tolvajkiáltásra fel nem kelt volna, vért egymáson ki tett, büvösbájos boszorkányt, méhlopót, kongattyu lopót, ház ásót, hamis mértékkel élő; apjára, anyjára ki támadott, vagy szidta, taszigálta volna; sőt ki lopott egymás szekeréről és ketté vágta volna, tizenkét frtos tilalmat ki szegett. Tilalmas erdőn tzőt(?) ki hányt volna. Isten ellen ki káromkodott? Menye, ura, anyjára, atyjára ki támadott és szidta volna, szöllöt ki lopott volna és ezeken kívül akármilyen névvel nevezendő vétekben élöket, latorságot cselekedőket tudsz-e falutokban?

A fejedelem sóvával ki kereskedett? s kicsoda hordotta magáé gyanánt? Latrot ki lappangtatott házában? Erdőt ki gyujtogatott, hatalmat ki cselekedett valakin? Innepet ki szegett? Vasárnap ki munkálkodott, vagy utra akkor ki indult szekérrel, vagy praedikatio előtt reggel bort másnak ki adott? A lélekkal ki szidkozott. Lovát ki heréltette, vagy herélte meg és mén lovat ki cserélt el herélten. A fejedelem sóját kin tudod hogy maradt volna?!

Ezeket így mondta el szóról-szóra Mátefi uram, én se nem tettem hozzá, sem el nem vettem belöle. De volt is hatása, mert nem egy sinfalvi atyafi odalgott nyomában fületővét vakarván, a Moháchi uram udvarába megterő kikiáltónak.

Ott már akkor össze volt ülve a szék törvényszéke egy zöld posztóval leterített asztal körül, s megkezdődött a feljelentés, mit Selyei János falusbíró saját hivatalos hatalmából kifolyólag következőleg adott elé:

Kovács Gergely fia István hamishittel vádoltaik; Ennek felesége, Istvánnak az apját latornak diflamálta (derék házaspár lehetett.) Ugyanezen asszony az ura mostoha anyját megtaszigálta (lám már akkor is csinált bajt az anyós) Kis Mihályné két szolgája orvbírságon vagyon. Csipkés Boldizsár a lélekkal szitkozodott kétszer. Dobos István lovat heréltetett. Dobos István leánya innepet szegett. Kis Ferencz lovat herélt. Kustos Ferencz két feleséggel vádoltaik. Kovács Péternél sze-

RODALOM és MŰVÉSZET.

Az 1848-49. Történelmi Lapok első száma Kolozsvárt február elején fog megjelenni. A lap iránt szokatlanul szép érdeklődés nyilvánult a közönség körében országshoz. csak éppen a honvéd-egyletek 10, 15 kivételével nem mutattak iránta megfelelő érdeklődést. Ugyanis Kolozsvármegye házában nagytermében Inczedy Sámuel ezredes elnöke alatt gyűlésezett a lap szerkesztésére alakult bizottság. Örömmel konstataa a lap megindítását biztosító szép számu megrendeléseket és egyuttal kimondotta, hogy az első számmal is hatni fog a további terjesztésére, mert ezélja, hogy a haza minden pontján olvasói legyenek a szabadságharc történelmi adatainak. Bejelentetett, hogy Brassóból a honvéd-egylet részéről Koós Ferencz kir. tanácsos, Baráczy Sándor a gimn. történelem tanára, a Kézdi-Vásárhelyen levő honvéd-egylet részére pedig dr. Balogh Vendel ügyvéd és t. honvéd főhadnagy, Tordáról Borbély György tanár, Nyiregyházáról pedig Krudy Gyula honv. egyleti elnök kéretett fel a bejelentett ajánlatok nyomán a lap szellemi támogatására. a kezdetben ajánlatokon kívül Kossuth Lajost, Jókait, Hegedüs Istvánt, Degrét, Felekit, s az ajánlatokat külön átiratokban kereste meg Inczedy Sámuel elnök. Szinyne y Józsefet id. Budapestről megnyerte a lapokban a folyó évben megjelenő 1848-49. közlemények repertoriumának összeállítására, s a folyóirat még egy pár rovatába adatok küldésére. Az első szám a czimlapon a Kossuth képével indul. Bevezető cikkében buzdítólag felszólítja az önvédelmi harcban szereplő férfiakat hogy álljanak tömegesen a folyóirat lobogója alá, s azt történelmi adatokkal lelkesen támogassák. Az 1848. erdélyi oláhlázadás megszüntetésére vonatkozólag közölni fog egy felség kérést, melyet a főurak V. Ferdinándhoz, intéztek. A honvéd-egyletek köréből Krudy Gyula nyiregyházi honv. egyleti elnöknek egy országos érdekű szép indítványát fogja hozni, s több apróságot a honvéd-egyletek köréből. A lap többi része történelmi, márcz. 15 évvel kapcsolatos és több az 1848-49. évre vonatkozó tárgyú dolgozattal lesz tele. Nevezetes ezek között az 1848-49. honvédek arcképeinek összegyűjtésére nézve tett javaslatok és foganatba vett intézkedések. A folyóirat szerkesztő-bizottsága azon lesz, hogy a mint a kezdet nehézségeit legyőzi, a történelemre nézve becses kutforrásul szolgáló folyóirattá tegye az „1848-49. Történelmi Lapok“-ot.

Foyó hó 14-én adták elő a szegedi színházban SUSANNE című drámolettettét Thury Zoltánnak. A darab nagy sikert ért el, a szerzőt háromszor hívták ki. Gratulálunk a fiatal írónak, ki megyénk szülötte.

retőjét kapták meg (Ez bizony nem volt tulajdonosok sok hibázás a jó Sinfalviaktól, ennél ma szaporább volna a hibagyűjtés)

Mielőtt egyéb apró cseprő dolgokhoz fogott volna a tek. nemes Derékszék, előlépett Tar Gergely és prokurátorának vallotta Váro János uramat, ki is következőleg nyilatkozott. Két legényeket fogattam volt meg, tiszt kezéhez adván, az egyiket látom kéznél lenni, a másikat pedig kezeségen ki vették volt. Azért ha a kezesek előállanak, szóm lenne hozzájuk.

Mely két legény Diószegi Bálint és Nagy János előállítván, ilyenképen felele ellenek Tar Gergely nemes személy a prokurátora által:

Az jelenvaló 1654-ik esztendőben, az elmult közelebbik kedden, nem tudatik mi okból indittatván az alperesek az én házamból a hol mostan lakom az én feleségemet Gabos Annókot elszöktették, javait lovuk hátára kötevéz, elvitték hirem nélkül honn nem létemben, ugy mint: egy fajlandis szoknyát, és két perpera szoknyát, bársonyprémes palástot, egyéb egygyel-mással együtt, melyek megérnek 100 frtot. Azért ha jó okát nem adják az alperesek tehát azt mondom, hogy meg kell érte halniok, ha az törvénynek tetszik, vagy karóba veressenek, vagy az, mint a Törvény ítéli. Protestálak penigh ha az Eő nagysága széke halált nem ítélne. Nekiek hát azt mondom, hogy az házamon levő hatalmasko-

„Költemények.“ E czim alatt adja ki Felszeghy Dezső megyénk szülötte — részben a lapokban megjelent — verseit.

„A dalok, lyrák és románczokat“ tartalmazó kötet 8—10 iven, füzve finom papiron fog 1892. márczius közepén, a Közművelődés részvénytársaság jóhíru nyomdájának kiállításában megjelenni.

Kéretnek a gyűjtők és előfizetők, sziveskedjenek előfizetésüket Székely-Kocsárdra — posta az állomáson — 1892! február végéig megtenni, hogy a szerző a példányok iránt tájékozva lehessen.

H I R E K.

— **Kemény** téli hideggel viradt fel a nagy nap, december 18-ika, mely a választás első határnapjával volt kitüzve és 341 képviselő lett megválasztva. De a küzdelemben induló választókat nem tartotta vissza attól, hogy polgári jogait ezuttal is gyakorlatba vegyék. Megyánk mind négy kerületében lefolyt a választás és az eredmény a következő:

Tordán a kora reggeli órákban már hangzott a zene, lengett a nemzeti zászló, a mesterember, mezei gazda, hivatalnok munkája e napon szünetelt. Impozans tömeg vonult le Új-Torda felől, s a „Vasut“-vondógló előtt rendezvedve magát, vig zenezővel mellet érkezett a választás színhelyére a megyeház elé. Reggel 9 órákor kezdődött meg a szavazás, s bár mindkét párt a legnagyobb erőmegfeszítéssel küzdött, a Bartók Lajos szavazói déli 12 órákor 120 többségben voltak. Ezután mind inkább tért nyertek a Papp Samu választói s délután 4 órákor zárattott be a választás a következő eredménynel: dr. Pap Samu 359, Bartók Lajos 320 szavazatot nyert, s így előbbi 39 szöbbséggel a tordai járás képviselőjévé kiáltott ki.

Maros-Ludasi kerületben Bethlen Balázs gróf ellenjelöltje nem lévén, egyhangulag kiáltott ki képviselővé.

Toroczkón ifj. Thoroczkay Miklós gr. és Miksa Imre közt folyt a választási küzdelem, s a kerület 410 választójából szavazott 320. Miksa nem volt jelen, ő felvinczi-kerületi hivatelt vezette a harciba, de ugy látszik a vezérelt is megállták a helyöket, mert Miksa 129 szavazatot nyert, míg ifj. gróf Toroczkay Miklósrá 191 választó adta szavazatát, s így 62 szöbbséggel győzött.

A felvinczi választó-kerületben szintén reggel 9 órákor nyílt meg a szavazás. En azt hiszem, hogy a néző előtt legérdekesebb lehet megyénkben a felvinczi kerületi választás végig nézése. Az 1230 szavazó felvonulása ugy a mint községenként egyik-másik párt a rákóczi induló lelkesítő zeneje mellett, lobogó zászlókkal megy a volt székház elé, az valóban megragadó kép. Több mint 2000 ember állott a főtéren. A Boncza pártját régi, s a választási tudományba belekocsnyásodott kortes vezérek

dásért az alperesek nagyhatálmon elmarasztaltassanak és az elvitt jóknak becsűjén különkülön, melyek megérnek 100 frtot. Költsége met is kívánom.

Elképzelhetni, hogy Tar Gergely uram mily meglegedetten vette tudomásul prokátora ékes diktióját. Fogadkozott is magában, hogy egy verőmalaczczal többet ad neki a kialkudott honorariumon felül; de az ellenfeleknek is volt prokátorjak, s vissza replikázott.

Ez a prokátor nem volt senki más szt. mihályfalvi Veress János uram, nem prokurátor ugyan, de a Diószegi Bálint anyai nagybátyja, s mint primipilus székely született ügyvéd, s imigyen válaszolt az ellenfél nehéz vádjaira.

Im hallgatjuk, mit felelsz hozzánk, de mi azt mondjuk, hogy mi nemes emberek lévén, kezünkben semmit sem kaptál, sem a helyszinén le nem tartoztattál, — hogy pedig megh fogtál azt mondjuk, hogy az Decretum continentájja szerint hol partis I. Tit. 9. hol az nemesek szabadsága megiratik ergo cum homagio absolutot kívánunk az ő Nagysága széketől; mi az articulushoz és Decretumhoz tartjuk magunkat és így várunk törvényt is.

Erre Váro János uram azt válaszolta: Imé hallom, hogy nemességednek szabadságával akarod magadat menteni, de én nem tudom semmi nemességedet, hanem produkálj nemességedről.

Veress János uram aztán bebizonyította, hogy alperesek zászló alatt szolgáló emberek

intézték, míg a nemzeti párti Miksa Imre egy maga tiz kortes-vezérel felért. Az éjjeli vonattal már megjött 30 gyéresi választó a Boncza részére, a mint megviradt, jöttek a lengő zászlóval ékcsített szekerek, szánkák, nagyobbára a Miksa és Hojtsi hivei. Midőn a választási elnök gróf Zichy megnyitotta a szavazást, bejelentették, hogy Hojtsi visszalépett; hivei a Miksa pártjához csatlakoztak. Felvincz városát nyitotta meg a szavazást. Innen Boncza mindjárt 110 szavazatot nyert, míg Miksának alig 20 maradt. Tiz óratájt érkezett meg Dindár István négy lovas fogatán, jobbán Boncza Miklóssal, utána Sinfalva, Kövend, Bányon és a Szt.-Mihályfalvák székelyei inposans szekér és szánkák hosszu sószozata, legalább 300 szavazót hozván a Boncza párt segélyére. Csakhamar 180-ra emelkedett a Bonczára adott szavazatok száma, míg a Miksáé 80 körül váltakozott. Délben már lehetett látni a végeredményt, hanem azért esti 6 óráig elhuzódott a szavazás és Magyar Efraim alelnök kihirdette az eredményt, mely szerint Hojtsi 2, Miksa Imre 358 és Boncza Miklós 627 szavazatot nyert, s így 269 szöbbséggel a felvinczi kerület képviselőjévé lett megválasztva. Zavargás, nagyobb foku rendetlenség sehol sem fordult elő. Emberül küzdött mindkét fél, de hát a győzelem végül is csak egyiké lehet, s a szabadelvű-párt mind a négy harcztéren győzött.

A választási eredmények az egész országban ugy állanak eddigelé, mint 100 a 35-hez. A szabadelvű-párt győzelemmel állotta meg helyét. Bár nem lehet még kellő pontossággal tudni a választások eredményét, de ez arány előreláthatólag nem fog változni. Budapestén csak Ó-Budán nyert tért az ellenzék, a hol Ország Sándorral szemben Hoiváth Gyula. Kolozsvárt Sigmond Dezső és Hegedüs Sándor. N.-Egyeden gróf Bethlen Bálint M.-Vásárhelyt gróf Bethlen Gábor lett megválasztva. Eddig 328 választásról értesítnek. Ezek között 191 szabadelvű-párti, 65 függetlenségi, 54 nemzeti, 10 negyvennyolczas, 5 pátonkivüli. Pótválasztás lesz 3 kerületben.

— **Gyászjelentés.** Alóírottak a legmélyebb fájdalommal tudadják, hogy Wolff Gábor gyógyszerész, a tordai kisegítő-takarékpenztár igazgatója, folyó évi január hó 29-én reggeli 1 órákor, életének 81-ik, boldog házasságának 49-ik évében megszűnt élni. Kivált a család erős oszlopa-pátriarchája, ellankadt a munkáságnak határt nem ismerő tevékenysége, a hazai gyógyszerészet érdemdus Nestora, a természettudományoknak szerény, de szerencsés mívelője, — a polgári érdemeknek elismert bajnoka, — a közszeretethen és tiszteltethen álló ember, kinek ellensége nem akadt — nincs többé. Hült tetemei f. évi január hó 30-án délután 3 órákor fognak, a róm. kath. vallás szertartása szerint, a tordai közfemetőbe az örök nyugalomnak átadatni. — Lelekeért az engesztelő szent-mise áldozal f. évi február 1-én délelőtt 10 órákor fog az egek Urának bemutatni. Tordán, 1892. január 29-én.

lévén, ergo zászló alatt szolgáló nemesek. Atyjaik is nemesi szabadsággal éltek, melyet bizonyithatnak az itt jelenlevő szent-mihályfalvi uraimék.

Nem szándékunk a per folyamát leirni, elég annyit hozzá tennünk még, hogy elhasználtatott a további felelkezés nyolczadnapra, a mikor a szék tisztsége kimondta az ítéletet:

Ugy tetszik a törvénynek, hogy mivel az alperesek a casusban nem voltak az elsők, hanem mások (az atyafiság és a menyecske) voltak az elsők, ez dologban penigh eszközök voltak az asszony elszöktetésében; annak okáért, hogy felperesnek hire nélkül felesége javait elvitték, s az asszony elszöktetésében complicesek voltak tehát az nagyhatálmon marasztaltatnak el külön-külön és az elvitt jóknak külön-külön becsűjén.

Mert felperes világosan docealja 4 valóknak vallásával és magok nyelve vallása is, hogy alperesek lepedőkben és févalyhajban kötvén, lovakhátán vitték el az felesége elszökésének idején, arról penigh semmit sem bizonyítanak, hogy abban az dologban részesek nem lettek volna, ergo költségét és fáradságát az felperesnek, az mire jurál (esküszik) kötelesek megfizetni.

Leguléjuskodtak még aztán alperesek prokátoruk által, de a vége is az lett, hogy Tar Gergely uram megesküdött és ok leszurták a 12—12 frt fejtátsági büntetést. A 100 frt kártérítés pedig fizetetlen maradt, mert Gabos Annó elvált Tar Gergely uramtól, s a Diószegi Bálint felesége lett, de hogy miképpen becsülte meg magát azutánra a menyecske, arról hallgat a krónika. **Zenfalvy.**

— A tordai zene-egylet saját pénztára javára folyó év febrnár hó 6-án (szombaton) a volt „kaszinó” termében hangversenynyel egybekötött tánczigalmat rendez. — Belépti díj: személyenként 60 kr., gyermekjegy 30 kr. Jegyek előre válthatók Bernád és Polonyi s Krausz Gábor urak kereskedésében.

— **Hírek innen-onnan.** A német császár születésnapja alkalmával Berlinben a szász és a württembergi királyok, valamint a császári család több tagja megjelent. Az ünnepély nemcsak itt, hanem Bukarest és Szófiában is fényesen megtartott. — A Novoje Wrja. szerint a cászár legújában meghagyta az udvar apródainak, hogy a német nyelvét minél előbb sajátítsák el, miért is külön tanfolyamot szerveznek. — New-Yorkban, hír szerint, a kormány kibérlette a kereskedelmi hajókat biztosítás szempontjából, ha Chilével háború tőne ki. — Sztambulow miniszterelnök szánkán kirándulást tőve, a zsebében levő revolver véletlenül elsült, mely jobb czombján jelentékeny sérülést okozott. — Olaszországban az Albanai hegységben oly földrengés volt, mely 300,000 frank kárt okozott. A környéken levő lakosok még mindig a szabad ég alatt tanyáznak, újabb földrengéstől félve. — Arva megyében oly nagy a nyomor és inség, hogy a szegény nép örül, ha egyszer napjában meleg vizet kevert lisztrel csillapíthatja óhségét. A megye székhelyén már megindult a gyűjtés a baj orvoslására. — Erzsébet királynékat súlyos csapás érte. Anja I. Miksa bajor király leánya e hó 25-én influenzában meghalt. — A királyné, ki még most is gyengélkedő, nem utazhatott el. — A herczegprimás engedélye folytán a pozsonyi önkéntesek bálja, saját kérelmükre a primási palota dísztermében lesz. — Bismarck herczeg, kit a lipcei akadémikus drámai egylet díszpolgárává választott, ez alkalommal kijelentette, hogy ő a politikával többé nem törődik. — Maria Valéria főherczegnő e hó 28-án hajnalban egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A szerencsekívánatok a király és a boldog apa fogadták. Mind a főherczegasszony, mint az újszülött a körülményekhez képest jól érzik magukat.

VÁRMEGYEI RENDELETEK.

Sz. 382—1882.

Torda-Aranyosvármegye alispánjától.

Valamennyi főszolgabíróknak és városi tanácsnak.

Földmívelésügyi minister úr ő nagyméltóságának a selyemtenyésztés előmozdításu czéljából **1892. december hó 30-án** 10084. sz. alatt valamennyi törvényhatósághoz a következő körrendeletet méltóztatott kibocsátani:

Az 1879 évben rendszeresen foganatba vétettek azon intézkedések, melyeknek czélja az volt, hogy a közgazdasági szempontból fontos selyemtenyésztésnek, mely hazánkban az utóbbi időben majdnem teljesen elhanyagoltott, új lendületet adjanak.

E czélból állítottn fel 1880. évben Szegszárdon Bekeresy Pál ministeri meghatalmazott vezetése alatt a selyemtenyésztési felügyelőség. Intézkedés történt az iránt, hogy a selyemtenyésztés főfeltételét képező egészséges peték, továbbá kiültetésre alkalmas szederfa csemetékek elegendő mennyiségben rendelkezésre álljanak, s a te melők közt kiosztassanak.

Az 1880 évtől kezdve évenként több helyen selyemtenyésztési előadások tartattak, petekészítésben számos egyen kiképeztetett, a termelők folytonos felügyelet alá helyeztettek, évről-évre fokozatosan több gubóbeváltási állomás létesitetett, fűtő-kemenczék, gubóraktárak és selyemfonó gyárak állittattak fel és a selyemtenyésztés ügyének biztosítása végett megalkottat az 1885. évi XXV. t.-cz., melynek végrehajtása iránt az 1886. évi május 5-én 17094. sz. a. kiadott rendelettel intézkedtem.

Hogy az előadott intézkedések folytán a selyemtenyésztés mily ürvendetes és fokozatos haladást mutat, arra nézve könnyen áttekinthető tájékozással a következő kimutatás szolgálhat:

Termelt selyemgubó mennyiség az egész országban.

Év szám	közösgök és puztákok száma	Eszközök száma	Eszközök terhelése grammban	A kiosztott pete mennyisége		Eszközök terhelése grammban egy hektárra	Termeltetett az egész országban összesen gubó		Termeltetett az egész országban összesen gubó		Eszközök terhelése grammban	Eszközök terhelése grammban		Kifizetett be- váltási ár az egész országban összesen forint	kr.
				kilo	gr.		kilo	deka	kilo	deka		kilo	deka		
1879	71	1059	14	12	11	2507	71	10	9	56	5809	56	89		
1880	43	2976	7	53	17	10131	04	59	13	95	11062	66	89		
1881	43	3674	8	49	17	41537	87	91	6	65	41816	72	11		
1882	43	6261	13	104	16	24445	86	24	11	52	26197	11	11		
1883	57	9893	17	161	11	72142	01	05	12	34	78185	58	58		
1884	75	13859	18	213	15	122133	54	20	12	72	130370	39	39		
1885	88	17782	20	290	16	176337	94	22	14	48	189503	39	39		
1886	88	28145	27	373	13	217849	27	30	16	04	371877	24	24		
1887	1048	88122	30	607	15	451611	21	28	17	15	474650	42	42		
1888	1389	51122	30	746	14	703488	42	30	17	05	724260	61	61		
1889	1693	66525	34	997	14	814659	60	26	15	88	792032	96	96		
1890	1942	72118	31	997	14	1043096	46	27	15	88	1016206	86	86		
1891	2268	313830	31	4608	165	1108446	63	77	15	96	1082078	05	05		
Összesen	11.919	313830		4608	165	4826579	63	—	—	—	4839230	—	—		

Ezen közgazdaságilag igen fontos termelési ágak, mely Francia- és Olaszországban százalok óta virágzott és százekreknak fikeresetforrását képez, hazánkban erre alkalmas vidékein is meghonosítani szándékozom.

Hogy azonban az e végből rendszeres módon foganatba vett intézkedések fokozatosan és sikerrel folytathatók legyenek, s hogy ezek folytán a szegényebb nép jólétének előmozdítására szolgáló selyemtenyésztés biztos alapon meghonosítható legyen, erre nézve okvetlenül szükséges, hogy a selyemtenyésztés lendületének főtényezőjeül tekinthető szederfaanyag kellő időben, kellő eszközökkel és kellő módon biztosítva legyen, miután e nélkül a kormány legjobb igykezete sem vezethet a kívánt eredményre. Azért intézkedéseink első sorban oda irányozandók, hogy az arra alkalmas vidékeken minél számosabb szederfaültetvények álljanak a selyemtenyésztéssel foglalkozó azon szegény emberek rendelkezésére is, a kik nincsenek azon helyzetben, hogy a szükséges szederfákat saját birtokukon tenyészthetnék.

Ilyen szederfaültetvények mielőbbi létesítését, s a már meglevők fentartását és megővését a törvényhatóság különös figyelmébe ajánlom. Figyelmébe ajánlom pedig ezt annál inkább a törvényhatóságnak, mert selyemtenyészési meghatalmazottamtól arról értesültem, hogy a községek jelentékeny része a szederfák kiültetése, gondozása és megővása tekintetében számos panaszra ad okot. Nevezetesen számos község a rendelkezésére álló fiatal szederfák kiültetésétől vonakodik különféle, de többnyire azon ürügyet hozván fel, hogy a fák kiültetésére alkalmas helye nincs.

Értesültem továbbá arról is, hogy azon községekben is, a hol a kiültetés megtörténik, ez — dacára a selyemtenyészési meghatalmazottam által e tárgyban kiadott és minden egyes községnek megküldött utasításnak — gyakran oly helytelenül történik s a kiültetett fák gondozása is oly hibásan eszközöztetik, hogy e miatt az ültetvények nagy része elpusztul, sőt a már meglevő szederfáknak a lombszaporítása czéljából szükséges rendszeres csonkítása is oly hibásan hajtatik végre, hogy e miatt sok régi fa is tönkre megy.

Továbbá gyakran tetetik parasz az iránt, hogy a községekben még teljesen ép és egészséges szederfák kivágnak,

(Vége következik.)

NYILTTÉR*)

Boldogult testvérem Szabó Gyula volt sóbánya hivatalnok földi maradványai eltakarításánál Torda város mélyen tisztelt közönsége részéről tapasztalt és fájó szívemnek oly jól esett igazán megható részvétért mindenkinek személyesen hálámát kifejezni körülményeim nem engedvén, fogadják kérem ez uton magam, úgy családunk hálás köszönetét.

Torda, 1892. jan. 25-én

Szabó László.

) E rovat alatt közlöttékért nemvállal felelősséget a Szerk.

Sz. 6981.

1891. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Belea Ruszonda végrehajthatónak Chirilla Vána végrehajtást szenvedő elleni 18 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (az aljárjai kir. járásbiróság) területén levő Alsó-Felső Szolcsva község határában fekvő az alsó-felső szolcsvai 400 számú tjkvben A + i—10 hrsz. alatt foglalt ingatlanokból Chirilla Vánát megillető jutalékra, még pedig az 5764, 5765, 5766. hrsz. a. foglalt belső házas telekre az 1881. évi 60 t.-cz. 156 §-alapján 252. frt a 2595/3 hrsz. jutalékra 5 frt 265b, 2659. frt. jutalékra 13 frt 2796, 2697. hrsz. jutalékra 5 frt 2842. hrsz. jutalékra 9 frt 6177. hrsz. jutalékra 8 frt 6307/1 hrsz. jutalékra 38 frt 6343. hrsz. jutalékra 41 frt 6503. hrsz. 41 frt 6704 jutalékra 8 frt összesen az árverést 420 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi febr. hó 18-ik napján d. e. 9 óraker. alsó szolcsva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlannak becsárának 10% át, vagyis 42 frtot. o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. törvény-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi július hó 24-én.

A tordai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki biro

Sz. 8278.

1892. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Dánielné végrehajthatónak Nagy Gedeonné szül. Gönczi Agnes hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 20. frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében (a tordai kir. törvényszék kir. járásbiróság) területén levő Torda városában a tordai 807. sz tjkvben A — 1044. 1045. hrsz. a. foglalt belső házas tel-ekre az 1881. évi LX. t.-cz 146 § ez értelmében az árverést 1015. frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi márczius hó 22-ik napján d. e. 9 óraker ezen kir. törvényszék tkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlannak becsárának 10% át, vagyis 101 frt 10 krt, o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891 évi szept. hó 18-án.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki biro.

Sz. 8843
1892. tkvi

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csáklány Joáchin stársai végrehajthatónak Csáklány György végrehajtást szenvedő elleni 10.8. frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a maros ludasi kir. járásbíró-ság) területén lévő Maros-Lekence községben fekvő a maros-lekencei 50 számú tjkvben A-1-1-63 rdsz alatt foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedő Csáklány György egyötödörös jutalék ingatlanára az árverést 996. frt 80 kban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi február hó 26-án napján d. e. 9 orakor Maros-Lekence községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan vételárának 10%-át vagyis 99 frt 68 krt és készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-hez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-

leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi szept. 17-én.

A tordai kir. törvsz., mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki bi.ó.

Sz. 203—1892.

biroi végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

A kir. járásbírósnak 203—1892. számú kiküldése alapján közhírré tételük, hogy ujtordai Szentkirályi István felperesnek Simonfi István és neje alperesek elleni 210 frt tőke s járulékaik iránti kielégítési végrehajtása tárgyában alperesnek 1890. évi márczius hó 18-án bíróilag lefoglalt és 313 frtra becsült 2 ló 1 tehén, 2 bornyu, 2 lószékér és különböző házi butorokból álló ingóságaira az árverés 1892. február 4-én d. e. 9 órára Uj Tordában alperesek lakásán kitűzetik, miről felek lehető tulajdoni, vagy elsőbbségi igénylők, valamint a kir. pénzügyigazgatóság és venni szándékoztók ezennel a törvényszerű intézkedés megtehetése és tudomásvétel végett ezennel értesítettek.

A kir. járásbírósnak megbízásából.

Tordán, 1892. január hó 22-én.

Vertán Sándor,
bírósi kiküldött

A tordai

szénatéren levő

FÜRDŐ

és

vendéglői épület

a hozzátartozó kettős belső telekkel együtt 6 évre bérbe kiadó, esetleg örökáron eladó

Értekezhetni Turzay István-nál Tordán. 3—6

Tisztelettel van szerencsém a helybeli és vidéki urak becses tudomására hozni, hogy több év óta fennálló, jó hirnévnek örvendő

FÉRFI SZABÁSZATI-MŰTERMEMET

főtér r. kath. plebánia-épületbe helyeztem át,

együttal szives tudomásukra hozom, hogy műtermemet kivált a Tavaszi és Nyári időnyre tetemes honi és külföldi ruha-szövetekkel rendeztem be, melyet személyes bevásárlásaim folytán a szövetek minőségéről és a ruhák készítéséért teljes felelősséget vállalok.

Végül megjegyezni kívánom, hogy a nem tőlem vásárolt szövetek megkészítését is készséggel elfogadom s főtörökvésem: mindenkor a PONTOSSÁG, JUTÁNYOS ÁR és az UJ-DIVAT.

Szives pártfogásukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Bartha János,

férfi-szabó.

4—6

HARMATH JÓZSEF

könyv-, papirkereskedő- és könyvnyomdatulajdonos
TORDÁN.

Van szerencsém a t. cz. helybeli és vidéki vevőim szives figyelmébe ajánlani dúsan berendezett s mai kor igényeinek teljesen megfelelő

Könyv- és Papirkereskedésemet,

a hol is mindennemű papir-, írószer-, iskolai ellék-, tankönyvek és regények stb, a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

A midőn dúsan berendezett könyv- és papirkereskedésemet ajánlanám, megkivánom jegyezni, hogy felette nagy raktárt tartok körjegyzők, községi bírók, a közigazgatás, valamint a t. lelkes urak részére szükséges

nyomtatványokból,

melyek kiállítás, csin és olcsóság tekintetében felülmúlnak minden nyomtatvány raktárt.

Olcsók és szép kiállításnak, miután szakértő nyomdai művezető áll rendelkezésemre, saját könyvnyomdamban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Könyv- és papirkereskedésemmel kapcsolatban egy dúsan berendezett

DISZMUÁRU ÜZLETET

állítottam fel, melyet sok gondnal s nagy költséggel rendeztem be. Itt mindennemű és olcsóság tekintetében páratlan tárgyak állanak t. vevőim rendelkezésére.

Diszes albumok, szép kivitelű emléktárgyak, gyermekjátékok, óraláncok, zseb-, bankjegy- s szivartárczák, TAX-zsebkések, szemüvegek, és számtalan sok szebbnél-szebb pipere-tárgyak.

Dús választék! — Olcsó határozott árak!

Üzletem harmadik osztályát képezi az általam POLLÁK T. cégtől átvett újonnan berendezett, s a kor kívánalmainak teljesen megfelelő — a legmodernebb öntésű betűkkel ellátott

KÖNYVNYOMDA

a hol mindennemű tudományos mű, verses könyvek, iskolai értesítők, évi jelentések, zárszámadások, vámbárczák, meghívók, nász-, gyászjelentések, falragaszok, szóval: egy könyvnyomda keretébe tartozó bármilyen munka, csinos kivitelben, olcsó árak mellett elkészítetik. Bátor vagyok felemlíteni, hogy könyvnyomdámban szakértő művezetőt alkalmaztam s nyomda-személyzetemet is aránylag megváltoztattam, s ezáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a felvállalt munkák pontosan és csinnal állítatnak ki, olcsóság tekintetében pedig versenyeznek minden ilyen vállalattnak.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Csomagolás díjmentesen!

HARMATH JÓZSEF kiadó-nyomdatulajdonos
TORDÁN.

Már megjelent

„TORDAI KÉPES-NAPTÁR

csinos kiállításban, élethű illusztrációkkal, s magvas beltartalommal.

Ara csak 25 kr.